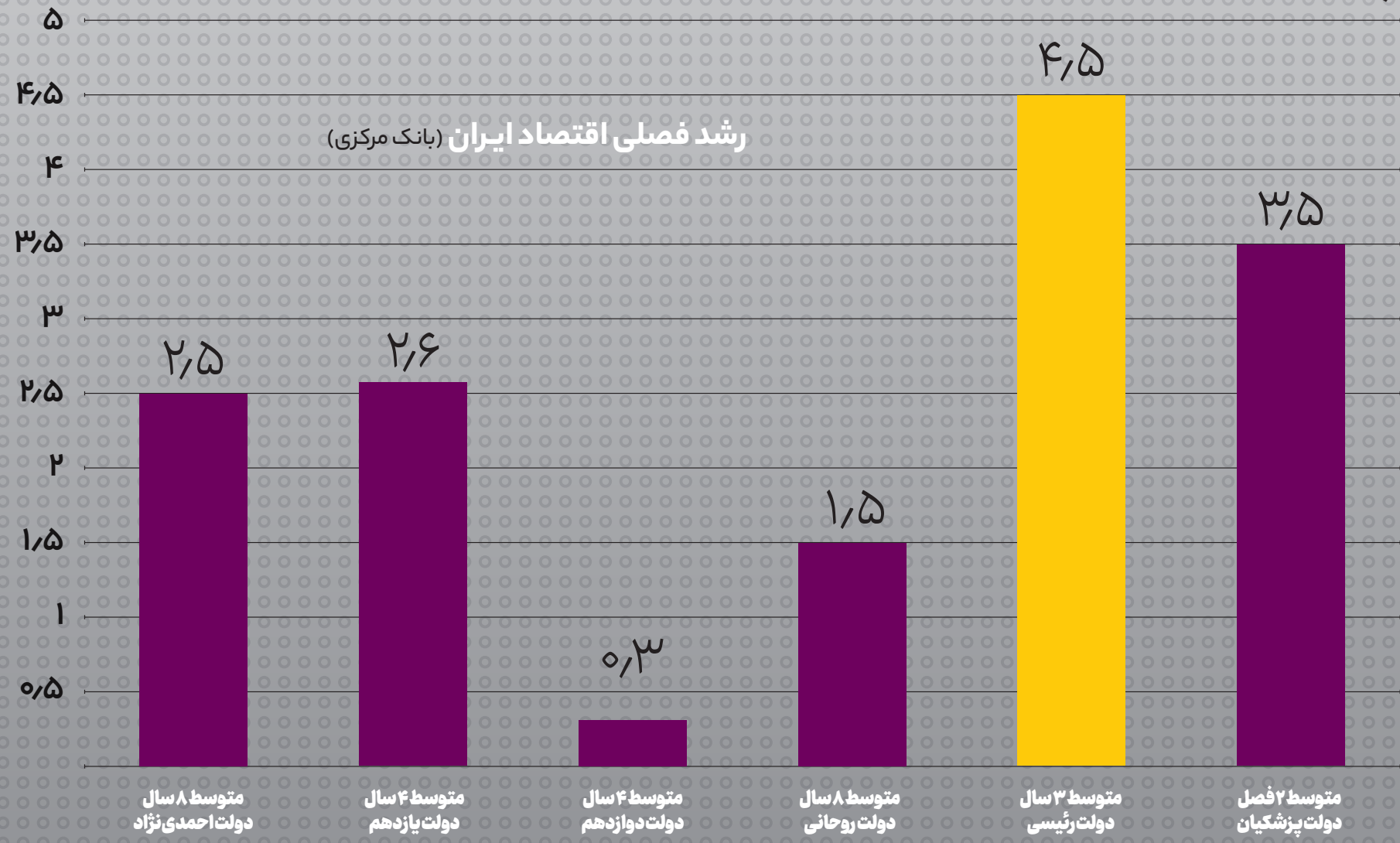

نبض اقتصاد
را در دست بگیرید

چارسوت

کاهش رشد اقتصادی در دولت چهاردهم

طبق آمار بانک مرکزی، متوسط رشد فصلی اقتصاد کشور در ۲ فصل نخست عملکرد دولت پزشکیان به ۳٫۵ درصد کاهش پیدا کرده است. این در حالی است که متوسط رشد فصلی اقتصاد کشور در ۳ سال دولت شهید رئیسی ۴٫۵ درصد بود.

آئینه عبرتی به نام جولانی

آئینه عبرتی به نام جولانی

عاقبت مذاکره با ترامپ به امید لغو تحریم‌ها

گزارش

جولانی رئیس دولت خودخوانده سوریه که با اعتماد به آمریکا و انجام مذاکره با ترامپ و وعده لغو تحریم‌ها، تصور می‌کرد می‌تواند بااین رویکرد مسالمت‌آمیز به زمامداری خود در سوریه بپردازد، اکنون با حملات گسترده رژیم صهیونیستی مواجه شده و فرار را به فرار ترجیح داده است.

نوع رفتار آمریکا و اسرائیل با حکومت جولانی در سوریه نشان داد اعتماد به غرب، سربانی بیش نبوده و نیست. حال توفیری ندارد که نام فرد معتمد، رضا میرپنج و مصدق باشد یا عرفات یا صدام یا قذافی و یا حتی جولانی. وجه اشتراک تمامی آنها اما سرنگونی و مرگ درنهایت خفت است.

تحولات کنونی در منطقه غرب آسیا بسیار درس آموز است. همین چند هفته پیش بود که در جریان تجاوز اسرائیل به خاک ایران، نصب بیلپوردی در سرزمین‌های اشغالی به شدت خبرساز شد. در این بیلپورد که عنوان پیمان ابراهیم برآن نقش بسته بود، تصاویر بسیاری از سران کشورهای عربی در کنار ترامپ و نتانیاهو به چشم می‌خورد. از قضا یکی از افراد حاضر در این بنر تبلیغاتی، الجولانی، تروریستی بود که اکنون زمامداری سوریه را در دست دارد.

تنها چند روز پس از خبرساز شدن این بیلپورد جنجالی، اسرائیل به بهانه حمایت از دروزی‌ها به دمشق حمله می‌کند و کاخ ریاست جمهوری و وزارت دفاع سوریه را به تلی از خاک بدل می‌سازد. این اقدام صهیونیست‌ها نشانگر این واقعیت است که زمامداران رژیم اشغالگر قدس، حتی به ظاهر متحدین و دوستان خود را نیز در مسیر

پیش‌تاز تحریم اقتصادی اسرائیل یک کشور اروپایی است

تصمیم ایرلند برای جرم‌انگاری واردات کالا از سرزمین‌های اشغالی، بازار صادرات اسرائیل را در

اروپا با تهدید جدی مواجه کرده و واکنش‌های تند واشنگتن و تل‌آویو را برانگیخته است. در تحولی قابل توجه در روابط تجاری و سیاسی میان اروپا و خاورمیانه، پارلمان ایرلند پیش‌نویس قانونی را در دست بررسی دارد که به موجب آن واردات یا خرید کالاهایی که در شهرک‌های اسرائیلی واقع در سرزمین‌های اشغالی از جمله کرانه باختری، قدس شرقی و بلندی‌های جولان تولید شده‌اند، جرم‌گیری محسوب می‌شود. تصویب نهایی این قانون می‌تواند ایرلند را به نخستین کشور اتحادیه اروپا تبدیل کند که چنین موضع صریحی علیه فعالیت‌های اقتصادی اسرائیل در مناطق اشغالی اتخاذ می‌کند. این اقدام قانونی با واکنش تند اسرائیل و ایالات متحده آمریکا روبه‌رو شده است. مایک هاگای، سفیر ایالات متحده در اسرائیل که به دلیل حمایت سرسختانه از شهرک‌نشینان اسرائیلی در مناطق اشغالی شناخته می‌شود، این قانون را به شدت مورد انتقاد قرار داده و آن را اقدامی «احمقانه، ناشی از «هستی دیپلماتیک» توصیف کرده است. او در اظهاراتی که از سوی رسانه‌های غربی منتشر شد، گفت: «آلیا ایرلندی‌ها در بشکته‌ای از آنچه‌ی گینس غرق شده‌اند که چنین پیششاده احمقانه‌ای داده‌اند؟» در همین راستا، لیندسی گراهام، سناتور جمهوری خواه برجسته آمریکا، بی‌خوابی و نرسختن خود را با این ابتکار ایرلندی اعلام کرده و تصریح کرده است که چنین اقداماتی از سوی واشنگتن بی‌پاسخ خواهد ماند. همچنین برخی منابع اسرائیلی و آمریکایی به روزنامه دیدپوآت‌آرناووت گفته‌اند که ایرلند در صورت تصویب این قانون، ممکن است با تحریم‌های جدی از سوی دولت آمریکا مواجه شود. پیش‌نویس این قانون که توسط دولت ایرلند در ماه مه گذشته تصویب مقدماتی شده، بخشی از رویکرد فرآینده برخی کشورهای اروپایی برای تشدید فشارهای دیپلماتیک و اقتصادی علیه سیاست‌های اسرائیل در زمینه شهرک‌سازی به‌شمار می‌رود. این ابتکار ایرلندی بر پایه رأی مشورتی صادره از سوی دیوان بین‌المللی دادگستری در ژوئیه ۲۰۲۴ استوار است. این رأی اشغالگری اسرائیل در اراضی فلسطینی را غیرقانونی اعلام کرده و از کشورهای جهان خواسته است از هرگونه کمک یا حمایت اقتصادی که به تداوم این وضعیت منجر شود، خودداری کنند. طبق این قانون، کالاهایی مانند میوه، سبزیجات و چوب‌هایی که در شهرک‌های اسرائیلی تولید می‌شوند، مشمول ممنوعیت واردات به ایرلند خواهند شد. در مقابل، بخش خدمات مانند گردشگری و فناوری اطلاعات در این مرحله مشمول قانون نمی‌شود.

اگرچه حجم مبادلات تجاری میان ایرلند و شهرک‌های اسرائیلی طی سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴ تنها حدود ۶۸۵ هزار یورو بوده، اما مقامات ایرلندی امیدوارند این اقدام، الگویی برای دیگر کشورهای اروپایی جهت اتخاذ سیاست‌های مشابه باشد.

قرار است پیش‌نویس این قانون در هفته‌های آتی در کمیته‌ای پارلمانی مورد بحث قرار گیرد و در صورت تصویب نهایی در مجالس سنا و نمایندگان تایپان سال جاری اجرایی شود. نخست‌وزیر ایرلند، مایکل مارتنین، تصویب این قانون را گامی نمادین در راستای فشار بین‌المللی به اسرائیل برای توقف جنگ در غزه توصیف کرده و گفته است که این اقدام در امتداد به‌رسمیت شناختن رسمی کشور فلسطین از سوی دولت ایرلند در سال گذشته صورت گرفته است. وزیر امور خارجه ایرلند، سالیون هریس، نیز ابراز امیدواری کرده که این اقدام منجر به افزایش فشار بین‌المللی و تسریع در روند آتش‌بس در مناطق اشغالی شود. هم‌زمان، دولت انگلیس نیز هفته گذشته مذاکرات مربوط به توافق تجارت آزاد با اسرائیل را متوقف کرده و تحریم‌هایی علیه برخی از شهرک‌نشینان در کرانه باختری اعمال کرده است. از سوی

چرا تب تورم مسکن در خرداد افتاد؟

طبق اعلام مرکز آمار تورم بخش مسکن در خردادماه سال جاری برای نخستین بار پس از یک سال کاهش داشته است اما این در حالی است که تورم اجاره مسکن همچنان مانند گذشته با افزایش مواجه بوده است. هفته گذشته مرکز آمار شاخص قیمت مصرف‌کننده در خردادماه سال جاری را منتشر کرد که بر اساس این گزارش تورم بخش مسکن پس از یک سال از روی کار آمدن دولت چهاردهم و در آستانه فصل نقل و انتقالات توانست برای نخستین بار کاهش پیدا کند. طبق این گزارش تورم سالانه بخش مسکن در خردادماه ۱۴۰۴ به ۳۶ درصد رسید این در حالی است که خردادماه سال گذشته تورم سالانه ۴۰٫۷ درصد

پیش‌تاز تحریم اقتصادی اسرائیل یک کشور اروپایی است

دیگر، اسرائیل واکنش تندی به این اقدام ایرلند نشان داده و آن را اقدامی ضد اسرائیلی توصیف کرده که می‌تواند بر اقتصاد اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌هایی که در این شهرک‌ها شاغل‌اند، تأثیر منفی بگذارد. خرداد ۱۴۰۳ این عدد ۲۰۳ درصد بوده است.
تلازویود در ماه مه گذشته، سبزو خود را از دولین فراخواند؛ اقدامی که در پی به رسمیت شناختن کشور فلسطین از سوی ایرلند، نیز و اسپانیا صورت گرفت.
بااین حال، دولت ایرلند از فراخواندن سفیر خود از اسرائیل خودداری کرده است.

در نوامبر گذشته، پارلمان ایرلند قطعنامه‌ای غیرالزام‌آور را تصویب کرد که در آن اقدامات اسرائیل در غزه به عنوان «نسل‌کشی در برابر دیدگان جهانیان» توصیف شده بود. همچنین ایرلند، نروژ، اسلوانی و اسپانیا در ازمیشت‌ماه سال جاری از عضویت کامل فلسطین در سازمان ملل و به رسمیت شناختن این کشور بر اساس مرزهای ۱۹۶۷ و پایتختی قدس شرقی حمایت کرده‌اند. تصویب نهایی این قانون می‌تواند پیامدهای اقتصادی و سیاسی قابل توجهی برای روابط میان اتحادیه اروپا و اسرائیل به همراه داشته باشد و نقطه عطفی در جهت تحریم اقتصادی شهرک‌های غیرقانونی اسرائیل به‌شمار رود.

توجه به کاهش قیمت مسکن
قیمت اجاره بها کاهش پیدا نکرده خرداد نسبت به ماه گذشته ۲.۲ درصد افزایش داشته که بیش از سقف تعیین‌شده اجاره مستأجران را افزایش داده‌اند، به همین خاطر است که مرکز آمار شاخص اجاره بها را ۲۱۹.۲ ثبت کرده است. تورم نقطه به نقطه ۳۶.۸ درصدی در خردادماه امسال حکایت از آن دارد که طی یک سال گذشته تورم بخش مسکن بیش از همیشه دچار افزایش شده است به طوری که مرداد ۱۴۰۳، تورم نقطه به نقطه مسکن ۴۳ درصد ثبت شده که بیشترین تورم در یک سال گذشته بوده است.

پس از مرداد ۱۴۰۳ تورم مسکن ماه شروع به کاهش کرد که در نهایت خردادماه سال جاری به پایین‌ترین نقطه رسید.
توجه به کاهش قیمت مسکن
قیمت اجاره بها کاهش پیدا نکرده خرداد نسبت به ماه گذشته ۲.۲ درصد افزایش داشته که بیش از سقف تعیین‌شده اجاره مستأجران را افزایش داده‌اند، به همین خاطر است که مرکز آمار شاخص اجاره بها را ۲۱۹.۲ ثبت کرده است. تورم نقطه به نقطه ۳۶.۸ درصدی در خردادماه امسال حکایت از آن دارد که طی یک سال گذشته تورم بخش مسکن بیش از همیشه دچار افزایش شده است به طوری که مرداد ۱۴۰۳، تورم نقطه به نقطه مسکن ۴۳ درصد ثبت شده که بیشترین تورم در یک سال گذشته بوده است.

پس از مرداد ۱۴۰۳ تورم مسکن ماه شروع به کاهش کرد که در نهایت خردادماه سال جاری به پایین‌ترین نقطه رسید.

جولانی آینده سوریه را اگر وگان صهیونیست‌ها کرد

امروز مردم سوریه و حتی مخالفان دولت قبلی که تصور می‌کردند بعد از سقوط بشار اسد به آزادی می‌رسند، به این نتیجه رسیده‌اند که کلاه بزگی بر سرشان رفته است؛ زیرا نه تنها نشانه‌ای از آزادی نمی‌بینند بلکه دیگر هیچ امنیتی در هیچ‌کجای سوریه وجود ندارد و سوری‌ها حتی اگر از سرکوبگری‌های دولت جدید خود جان سالم به در ببرند، سرنوشتشان را اگر وگان صهیونیست‌هایی می‌بینند که آزادانه می‌توانند در هر نقطه از سوریه جولان بدهند. با وجود اینکه هنوز هم مناطق وسیعی از سوریه در اشغال

مزدا اعتماد به صهیونیسم

مماشسات و اعتماد دولت تکفیری‌های دمشق نسبت به رژیم صهیونیستی، نتوانست تل‌آویو را راضی کند و سیاست سازش به شکست انجامید. در حالی که دولت دمشق تلاش داشت با ایجاد روابط گسترده و شفاف، آرامش را در مرزها حفظ

نیل به اهداف شومشان قربانی کرده و هیچ مانعی را بر سر راه مقاصد پلیدشان بر نمی‌تابند.

ابو محمد الجولانی در سوریه، کم برای صهیونیست‌ها و ارباب آمریکایی‌شان، دم‌تکان نداد و خوش‌رقمی نکرد. نشان به آن نشان که هنوز ماه‌ها پس از ورود اسرائیل به خاک سوریه و در ازای تضمین نیم‌بند ترامپ به خارج نمودن نام سوریه از تحریم‌ها، تلاشی برای رهاسازی بخش‌هایی از کشورش از چنگال صهیونیست‌ها انجام نداد. در ازای این خفت و خود به ندیدن زدن رهبر گروه تروریستی تحریر الشام در قبال زیاده‌خواهی‌های اسرائیل اما این رژیم خونخوار به همین هم بسنده نکرد و وارد دور تازه‌ای از تجاوزات در جنوب سوریه شد.

تحولات سوریه باید درس عبرتی برای سایر کشورهای عربی به اصطلاح هم‌پیمان با صهیونیست‌ها باشد چرا که تنها چند هفته پس از دیدار جولانی با ترامپ در عربستان، چنین بلایی بر سر سوریه نازل شد و هیچ بعید نیست در آینده‌ی نه چندان دور نوبت به آسیاب سایر کشورهای عربی متحد اسرائیل در منطقه برسد.

نیل به اهداف شومشان قربانی کرده و هیچ مانعی را بر سر راه مقاصد پلیدشان بر نمی‌تابند.

ابو محمد الجولانی در سوریه، کم برای صهیونیست‌ها و ارباب آمریکایی‌شان، دم‌تکان نداد و خوش‌رقمی نکرد. نشان به آن نشان که هنوز ماه‌ها پس از ورود اسرائیل به خاک سوریه و در ازای تضمین نیم‌بند ترامپ به خارج نمودن نام سوریه از تحریم‌ها، تلاشی برای رهاسازی بخش‌هایی از کشورش از چنگال صهیونیست‌ها انجام نداد. در ازای این خفت و خود به ندیدن زدن رهبر گروه تروریستی تحریر الشام در قبال زیاده‌خواهی‌های اسرائیل اما این رژیم خونخوار به همین هم بسنده نکرد و وارد دور تازه‌ای از تجاوزات در جنوب سوریه شد.

تحولات سوریه باید درس عبرتی برای سایر کشورهای عربی به اصطلاح هم‌پیمان با صهیونیست‌ها باشد چرا که تنها چند هفته پس از دیدار جولانی با ترامپ در عربستان، چنین بلایی بر سر سوریه نازل شد و هیچ بعید نیست در آینده‌ی نه چندان دور نوبت به آسیاب سایر کشورهای عربی متحد اسرائیل در منطقه برسد.

نیل به اهداف شومشان قربانی کرده و هیچ مانعی را بر سر راه مقاصد پلیدشان بر نمی‌تابند.

ابو محمد الجولانی در سوریه، کم برای صهیونیست‌ها و ارباب آمریکایی‌شان، دم‌تکان نداد و خوش‌رقمی نکرد. نشان به آن نشان که هنوز ماه‌ها پس از ورود اسرائیل به خاک سوریه و در ازای تضمین نیم‌بند ترامپ به خارج نمودن نام سوریه از تحریم‌ها، تلاشی برای رهاسازی بخش‌هایی از کشورش از چنگال صهیونیست‌ها انجام نداد. در ازای این خفت و خود به ندیدن زدن رهبر گروه تروریستی تحریر الشام در قبال زیاده‌خواهی‌های اسرائیل اما این رژیم خونخوار به همین هم بسنده نکرد و وارد دور تازه‌ای از تجاوزات در جنوب سوریه شد.

تحولات سوریه باید درس عبرتی برای سایر کشورهای عربی به اصطلاح هم‌پیمان با صهیونیست‌ها باشد چرا که تنها چند هفته پس از دیدار جولانی با ترامپ در عربستان، چنین بلایی بر سر سوریه نازل شد و هیچ بعید نیست در آینده‌ی نه چندان دور نوبت به آسیاب سایر کشورهای عربی متحد اسرائیل در منطقه برسد.

نیل به اهداف شومشان قربانی کرده و هیچ مانعی را بر سر راه مقاصد پلیدشان بر نمی‌تابند.

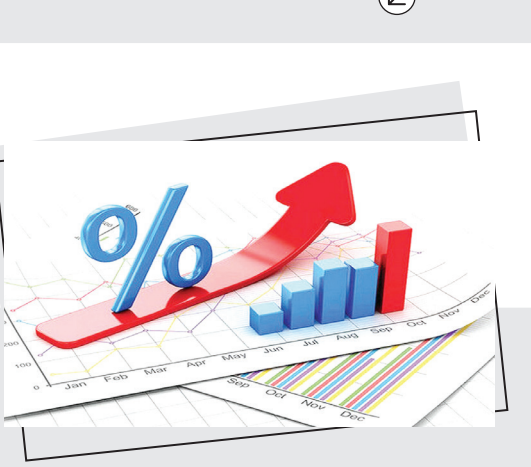
ابو محمد الجولانی در سوریه، کم برای صهیونیست‌ها و ارباب آمریکایی‌شان، دم‌تکان نداد و خوش‌رقمی نکرد. نشان به آن نشان که هنوز ماه‌ها پس از ورود اسرائیل به خاک سوریه و در ازای تضمین نیم‌بند ترامپ به خارج نمودن نام سوریه از تحریم‌ها، تلاشی برای رهاسازی بخش‌هایی از کشورش از چنگال صهیونیست‌ها انجام نداد. در ازای این خفت و خود به ندیدن زدن رهبر گروه تروریستی تحریر الشام در قبال زیاده‌خواهی‌های اسرائیل اما این رژیم خونخوار به همین هم بسنده نکرد و وارد دور تازه‌ای از تجاوزات در جنوب سوریه شد.

تحولات سوریه باید درس عبرتی برای سایر کشورهای عربی به اصطلاح هم‌پیمان با صهیونیست‌ها باشد چرا که تنها چند هفته پس از دیدار جولانی با ترامپ در عربستان، چنین بلایی بر سر سوریه نازل شد و هیچ بعید نیست در آینده‌ی نه چندان دور نوبت به آسیاب سایر کشورهای عربی متحد اسرائیل در منطقه برسد.

نیل به اهداف شومشان قربانی کرده و هیچ مانعی را بر سر راه مقاصد پلیدشان بر نمی‌تابند.

ابو محمد الجولانی در سوریه، کم برای صهیونیست‌ها و ارباب آمریکایی‌شان، دم‌تکان نداد و خوش‌رقمی نکرد. نشان به آن نشان که هنوز ماه‌ها پس از ورود اسرائیل به خاک سوریه و در ازای تضمین نیم‌بند ترامپ به خارج نمودن نام سوریه از تحریم‌ها، تلاشی برای رهاسازی بخش‌هایی از کشورش از چنگال صهیونیست‌ها انجام نداد. در ازای این خفت و خود به ندیدن زدن رهبر گروه تروریستی تحریر الشام در قبال زیاده‌خواهی‌های اسرائیل اما این رژیم خونخوار به همین هم بسنده نکرد و وارد دور تازه‌ای از تجاوزات در جنوب سوریه شد.

اخبار

ابزار هدف‌گذاری تورم برای مقابله با تورم ساختاری

تورم ساختاری در اقتصاد ایران، به یکی از مزمن‌ترین چالش‌های نظام حکمرانی تبدیل شده است؛ چالشی که نه فقط ریشه در ناکارآمدی سیاست‌های پولی و ارزی دارد، بلکه به واسطه ناترازی‌های مزمن بودجه‌ای، وابستگی به درآمدهای نفتی و تنگناهای سمت عرضه، از مسیر کنترل خارج شده است.

امروزه یکی از اولویت‌های اقتصادی نظام حکمرانی کشور، کنترل تورم نهاده‌ینه ساختاری در تمام ارکان دولتی و غیردولتی است. تورم در اقتصاد ایران پدیده‌ای چندوجهی بوده که درمان آن نازگیر با سختی‌های بسیاری مواجه خواهد بود. در دهه اخیر، بنا به دلایلی همچون وقوع تکانه‌های متعدد ارزی و محدود شدن امکان واردات کالاهای قابل مبادله و نظارت‌بران بر اثر فشار تحریم‌ها، میانگین نرخ تورم از متوسط میانگین بلندمدت کشور (۲۰ درصد) فاصله گرفته است.

در ۳۰ سال گذشته، عوامل متفاوتی در پویایی‌های تورم نقش داشته‌اند. به عنوان مثال در دهه ۷۰ شمسی، با وجود رشد تولید و تقویت سمت عرضه، یکسان‌سازی نرخ ارز و برداشتن سیستم کوپنی دوران دفاع مقدس، اقتصاد ایران را درگیر تورمی بالا کرد؛ در حالی که در دهه ۹۰، با وجود برقراری سیستم چندنرخ‌ی ارز، به علت تحریم‌ها و انقباضی سمت عرضه و همچنین محدود شدن واردات کالاهای قابل مبادله، تورم افزایش یافت.

با توجه به این موارد، به جرات می‌توان گفت روش کنترل نرخ تورم در هریک از این دهه‌ها متفاوت بوده و نیازمند سناریوی مختص به خود است. یکی از مسائل اثرگذار از سیاست‌گذاری پولی در اقتصاد ایران، تأثیر شدید نرخ ارز بر نرخ تورم و نیز استفاده از ارز به عنوان ابزار سیاست‌گذاری پولی است که منجر به سرکوب نرخ ارز در سال‌های پر درآمد نفتی و به تبع آن، استفاده از واردات ارزان برای کنترل نرخ تورم می‌شود. بدین جهت تبدیل کردن درآمد‌های سرشار نفتی به ریال و افزایش ذخایر خارجی بانک مرکزی باعث بالا رفتن پایه پولی می‌شود و بر افزایش رشد نقدینگی اثر مستقیم می‌گذارد.

اما طبق یافته‌های به دست‌آمده، این افزایش نقدینگی خود را قالب افزایش تورم نشان نمی‌دهد؛ به عبارت دیگر، وجود درآمد‌های سرشار نفتی و سرکوب نرخ ارز در طول دهه ۸۰ و برخی سال‌های دهه ۹۰، خود را به شکل کسست رابطه بین نقدینگی و تورم نشان می‌دهد. از طرف دیگر، در سال‌های بعد از این برهه تاریخی، به دلیل کاهش درآمد‌های نفتی بر اثر افت قیمت‌های جهانی نفت یا محدود شدن صادرات نفتی (تحریم‌های نفتی)، قدرت مداخله بانک مرکزی در بازار از پایین می‌آید و جهش ارزی رخ می‌دهد که در ادامه باعث افزایش تورم وارداتی می‌شود.

در شرایط تنگناهای اقتصادی تحمیل‌شده به کشور، بودجه دولت بر اثرافت درآمد‌های نفتی دچار کسری می‌شود که یکی از راه‌های متداول پوشش آن، استقراض مستقیم یا غیرمستقیم (با واسطه بانک‌های دولتی) از منابع بانک مرکزی است. در این حالت نیز به وسیله ضرب فرآینده پولی، رشد پایه پولی و نقدینگی تحریک می‌شود. لازم به ذکر است، تنها تفاوت افزایش نقدینگی در این حالت نسبت به سال‌های پر درآمد نفتی، امکان پذیر نبودن توسل به واردات ارزان است که در نهایت به جهش‌های تورمی نظیر اتفاقات دهه اخیر منجر می‌شود.

در این راستا، به نظر می‌رسد فاصله گرفتن تدریجی دولت و بانک مرکزی از ابزار نرخ ارز به منظور کنترل تورم و تمرکز بر راه‌هایی چون استفاده از اوراق بدهی برای پوشش بدهی دولت و به رسمیت شناختن نرخ سود بانکی سرمایه‌های و نهاد‌های مختلف باعث می‌شوند بخش عرضه اقتصاد توان پاسخ‌گویی به سمت تقاضا را نداشته باشد و با وجود رشد منفی تقاضای حقیقی در سالیان اخیر (به دلیل کاهش قدرت خرید خانوارها)، همچنان شاهد تورم بالا باشیم که رفع این موانع، از توان بانک مرکزی به عنوان نهاد متولی «سیاست‌های سمت تقاضا» خارج است و نیازمند راه‌حل‌هایی در چارچوب توسعه‌ی‌های نهادگرایانه و برداشتن موانع افزایش عرضه در اقتصاد ملی است.

هدف‌گذاری تورمی؛ رویکرد جدید بانک مرکزی ایران

هدف‌گذاری تورمی به عنوان رایج‌ترین رویکرد بانک‌های مرکزی جهان برای مقابله با تورم و کنترل نوسانات آن، برای اولین بار از سال ۱۳۹۹، وارد رابهربرداری کلان بانک مرکزی شد. در چارچوب هدف‌گذاری تورمی، بانک مرکزی ابتدا عدد خاص یا یک دامنه تورمی را به عنوان هدف خود تعیین می‌کند و سپس با استفاده از تمام ابزارهای در دسترس خود از جمله نرخ بهره، کنترل کل‌های پولی، می‌کوشد تورم را در این عدد تثبیت کند.

در دنیا، مقصود نهایی بانک‌های مرکزی از به‌کارگیری چارچوب «هدف‌گذاری تورم»، کنترل انتظارات تورمی فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان از طریق ایجاد یک لانگر مطمئن برای نرخ تورم است.

در ایران، به دلیل فراهم نبودن کامل پیش‌شرط‌های اجرایی موفقیت‌آمیز هدف‌گذاری تورمی، امکان اجرای «هدف‌گذاری تورمی کامل» در اقتصاد ایران وجود ندارد و باید به یک رویکرد گذار متوسل شد که در ادبیات اقتصادی تحت عنوان «هدف‌گذاری تورمی سبک» شناخته می‌شود. در این رویکرد، به موازات اجرای برنامه‌های مرتبط با هدف‌گذاری تورمی، بسترهای لازم همچون شفافیت بیشتر سیاست‌گذار پولی، فاصله‌گرفتن از رژیم نرخ ارز ثابت و حرکت به سوی نظام ارزی شناور، به تدریج فراهم می‌شود.

به منظور این امر، بانک مرکزی می‌تواند برای شفافیت بیشتر، به تهیه گزارش‌های جامع «سیاست پولی» به صورت ماهیانه یا فصلی اقدام کند و از همه آمارهای در دسترس نهاد‌های حاکمیتی برای تبیین و توجیه عملکرد سیاست‌گذار پولی در زمینه کنترل تورم، ناترازی بانک‌ها، رشد نقدینگی و … استفاده کند. البته با توجه به تجارب ناموفق گذشته، حتماً باید وظایف و حدود استقلال بانک مرکزی در رابطه با تعیین و اجرای برنامه‌های مرتبط با هدف‌گذاری تورمی مشخص شود تا در صورت عدم کسب موفقیت مدنظر در تحقق نرخ تورم هدف، اعتماد عمومی به اقدامات سیاستی بانک مرکزی خدشه‌دار نشود.

اخبار

نگاهی به ۳ عامل اصلی فروپاشی اقتصاد تل آویو بازار بدهی اسرائیل در وضعیت هشدار هادی پارسا پژوهشگر اقتصادی

در حالی که اسرائیل سه دهه با تکیه بر سرمایه خارجی، نوآوری مدنی و اعتبار ارزان به یکی از اقتصادهای پیش رونق فناوری در منطقه بدل شده بود، اکنون در سایه جنگ‌های چند جبهه‌ای و چشم‌انداز ندام درگیری‌ها، با بحرانی ساختاری مواجه است.

اقتصاد اسرائیل که سه دهه با اتکا بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، اکوسیستم استارت‌آپی و دسترسی رایج به تأمین مالی جهانی توانسته بود به یکی از اقتصادهای فناوری محور در منطقه تبدیل شود، از اکتبر ۲۰۲۳ به دلیل جنگ‌های چند جبهه‌ای در غزه، مرز لبنان و جنگ اخیر با ایران، با چالش‌های ممتد روبه‌رواست.

از اکتبر ۲۰۲۳ تاکنون، اقتصاد اسرائیل نه فقط وارد چرخه‌ای ممتد از منازعات چند جبهه‌ای شده، بلکه سناریوی محتمل «تداوم و تشدید جنگ» چشم‌اندازی تاریک‌تر از ارزیابی‌های پیشین ترسیم کرده است. در این سناریو، عملیات نظامی به جای فروکش، به مرزهای شمالی و احتمالاً به حوزه‌های دریای سرخ و جبهه سایبری گسترش می‌یابد؛ به نحوی که هزینه‌های دفاعی دائماً فرآیندها، حق بیمه ریسک را در محدوده‌هایی سابقه تثبیت می‌کند و سرمایه‌گذار، گزینه خروج را بر ماندن ترجیح می‌دهد. با کاهش مستمر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، گریزان شدن سرمایه انسانی و دسترسی محدود دولت و بخش خصوصی به بازارهای مالی جهانی، سه ستون سنتی اقتصاد رژیم صهیونیستی - FDI، استارت‌آپ‌ها و اعتبار ارزان- اکنون در معرض فروپاشی تدریجی قرار گرفته‌اند و اقتصاد را به مسیر سوق می‌دهند که حتی رشد اسمی نیز برای جبران تورم و نرخ بهره کافی نخواهد بود.

مسیر سقوط رتبه و پیامدهای بازار بدهی

تنزل دو پوله‌ای مودییز از ۸۲ به Baa1 ظرف دوازده ماه، همراه با حفظ چشم‌انداز منفی، به این معناست که اوراق رزاق صهیونیستی اکنون فقط یک درجه از طبقه «جنگ» فاصله دارد. فیچ در ۱۷ ژوئن ۲۰۲۵ تأیید کرد که رتبه کنونی می‌تواند شوک جنگ با ایران را جذب کند اما ادامه دهد درگیری با تشدید آن، به سرعت ظرفیت جذب را فرسوده خواهد کرد.

تنجچه در بازار اولیه و ثانویه محسوس است، حق بیمه CDS پنج‌ساله-که تا پیش از جنگ کمتر از ۹۰ واحد بود- در ژوئیه ۲۰۲۵ هنوز حوالی ۱۸۰-۲۰۰ واحد نوسان می‌کند و بازده اوراق ده ساله، با وجود عقب‌نشینی اخیر شیکل، دست کم ۱۲۰ نقطه پایه بالاتر از میانگین ۲۰۲۲-۲۰۱۸ مانده است. حفظ این فاصله پرهزینه، بار هزینه بدهی دهه آینده را چند میلیارد دلار افزایش خواهد داد و فشار برای سرمایه‌گذاری عمومی محدود می‌کند.

تراز مالی و بودجه ۲۰۲۵: میان ریاضت و جنگ

مجلس در دسامبر ۲۰۲۴ بودجه ۲۰۲۵ با سقف ۷۵۶ میلیارد شیکل و هدف کسری ۴.۴ درصد GDP تصویب کرد؛ با این حال، بانک اسرائیل تخمین می‌زند کسری واقعی به دلیل مخارج جنگ وافت درآمد مالیاتی می‌تواند بیش از ۳ برابر شود و به محدود ۸ درصد GDP برگردد. سهم بودجه دفاعی برای ۲۰۲۵ به ۰.۸ میلیارد شیکل (معادل حدود ۱۵ درصد مخارج عمومی) رسیده است- بالاترین نسبت از زمان انتفاضه دوم- در حالی که بودجه آموزش و بهداشت رشد منفی واقعی را تجربه می‌کنند. بسط هزینه‌ها، نسبت بدهی را با یک شتاب غیرحخطی از ۶۰ درصد پیش از جنگ به ۶۷ درصد در ۲۰۲۴ و به احتمال زیاد ۷۵ درصد در ۲۰۲۵ می‌رساند؛ سطحی که آخرین بار در رکود فناوری اولیه دهه ۲۰۰۰ دیده شد.

تورم، سیاست پولی و نرخ ارز

بانک اسرائیل در ۷ ژوئیه ۲۰۲۵ برای دوازدهمین جلسه بی‌درپی نرخ کلیدی ۴.۵ درصد را حفظ کرد و اعلام نمود قصد در صورت ماندگاری تورم در میانه بازه هدف، کاهش نرخ را آغاز می‌کند. نرخ تورم از اوج ۳.۸ درصد ژانویه به ۳.۱ درصد در مه کاهش یافت اما همچنان بالای سقف است؛ بخشی از این کاهش ناشی از تقویت ۷ درصدی شیکل در بی فروکش نشن با ایران بوده است. با این حال خطر «تغذیه دومینو» از افزایش دستمزدهای بخش عمومی و جهش قیمت انرژی (به ویژه سوخت جت و دیزل) در نیمه دوم ۲۰۲۵ باقی است.

در سناریوی تداوم جنگ، تضعیف دوباره شیکل می‌تواند تورم وارداتی را احیا کرده و بانک مرکزی را ناگزیر از حفظ سیاست انقباضی کند؛ سیاستی که رشد اعتباری خانوار و سرمایه‌گذاری شرکتی را بیش از پیش محدود می‌سازد.

تصویر واقعی اقتصاد: بازار کار، مصرف و صادرات

فقدان روزانه ۲۲۰ هزار کارگر فلسطینی-معادل حدود یک سوم کارگران صنعت ساختمان- همراه با بسج ۳۰۰ هزار نیروی ذخیره، بخش ساخت‌وساز را فلج کرده است. برآورد وزارت مسکن نشان می‌دهد بیش از ۳۰ درصد پروژه‌های عمرانی بزرگ یا متوقف شده‌اند یا با تأخیرهای بالای شش ماه مواجه‌اند؛ بانک مرکزی سهم این وقفه را ۳۲ تا ۲۱ واحد درصد از رشد ۲۰۲۴ ارزیابی کرده است.

در گردشگری، ورود گردشگران در ۲۰۲۴ فقط ۲.۱ میلیون نفر بود؛ یعنی کمتر از نیمی از سطح پیش از کووید. مصرف خصوصی که در ۲۰۲۳-۲۰۲۴ حدود ۲۷ درصد افت کرده بود، در بهار ۲۰۲۵ به تدریج احیا شد اما هنوز ۹ درصد زیر روند قبل از جنگ است. صادرات خدمات فناوری-مزیتی که نیمی از مازاد کشور جاری را پوشش می‌داد- به دلیل تعویق قراردادهای برون سپاری در ایالات متحده و اروپا در سه ماهه دوم ۲۰۲۵ همچنان ۱۲ درصد پایین‌تر از سطح سال قبل قرار دارد.

سرمایه‌گذاری خارجی و مهاجرت سرمایه انسانی

بر پایه گزارش سرمایه‌گذاری جهانی ۲۰۲۵ اکتاد، مجموع FDI به رژیم صهیونیستی در ۲۰۲۴ فقط ۱۷.۲ میلیارد دلار بود؛ نزدیک به سطح ۲۰۱۵ و ۲۷ درصد پایین‌تر از میانگین ۱۸۰-۲۰۲۲؛ اگرچه در نیمه نخست ۲۰۲۵، ورود ۱۱.۸ میلیارد دلار گزارش شد اما بخش عمده آن به خرید استارت‌آپ‌های اسرائیلی در حوزه امنیت سایبری توسط شرکت‌های آمریکایی اختصاص داشت و تأثیر محدودی بر اشتغال داخلی خواهد داشت.

هم‌زمان طبق گزارش هیلن اند پارتنرز، در ۲۰۲۳ حدود ۲۰۰ فرد با دارایی خالص بالا کشور ترک کردند که نخستین جریان خالص منفی از سال ۲۰۱۳ محسوب می‌شود. تشدید مالیات بر سودهای سرمایه و نامطمئن شدن آینده امنیتی، حتی جذب استعداد از اروپا و هند را نیز دشوارتر کرده است.

بررسی تأثیر شرایط نیمه جنگی بر مسیرهای تجاری و زنجیره تأمین ایران

گزارش

محسن فاطمی

پژوهشگر اقتصادی

در شرایطی که ایران پس از ۱۲ روز تنش نظامی با اسرائیل وارد دوره‌ای از وضعیت «نیمه جنگی» شده است، تجارت خارجی و زنجیره تأمین کشور در معرض تهدیدات جدی امنیتی و اقتصادی قرار گرفته‌اند. در او‌اخر خرداد و اوایل تیر ۱۴۰۴، جمهوری اسلامی ایران با حمله نظامی محدود آمریکا تنش اسرائیل مواجه شد که به مدت ۱۲ روز ادامه یافت و به شرایطی موسوم به نیمه جنگی بین دو کشور منجر شد. این وضعیت امنیتی خاص و پیچیده، می‌تواند پیامدهای جدی اقتصادی به ویژه در حوزه تجارت خارجی و زنجیره تأمین کشور به همراه داشته باشد.

به دلیل موقعیت ژئوپلیتیکی خاص ایران و وابستگی قابل توجه به مسیرهای تجاری دریایی و زمینی، هرگونه اختلال یا تهدید در این مسیرها می‌تواند به سرعت بر جریان کالاها و خدمات اثر گذار باشد. با توجه به اهمیت بالای تجارت خارجی و زنجیره تأمین در ساختار اقتصادی ایران، به ویژه در شرایط فشار تحریم‌ها و محدودیت‌های لجستیکی، هرگونه اختلال در جریان کالا و خدمات می‌تواند اثرات منفی قابل توجهی بر تولید، صادرات و معیشت مردم داشته باشد.

از این رو بررسی دقیق چالش‌ها و فرصت‌های پیش رو در این زمینه و یافتن راهکارهای مناسب برای متنوع‌سازی مسیرهای تجاری، از اهمیت حیاتی برخوردار است.

تشریح وضعیت فعلی مسیرهای تجاری و زنجیره تأمین ایران

ایران با توجه به موقعیت جغرافیایی خود از مسیرهای متنوعی برای تجارت خارجی بهره‌مند است که شامل مسیرهای دریایی، زمینی و هوایی می‌شود. بخش قابل توجهی از صادرات نفت و کالاهای غیرنفتی از طریق بنادر استراتژیک خلیج فارس مانند بندر امام خمینی و بندر شهید رجایی انجام می‌شود. همچنین مسیرهای زمینی، به ویژه از طریق مرزهای غربی و شمال غربی با کشورهای عراق، ترکیه و حوزه قفقاز، سهم مهمی در حمل‌ونقل کالاهای صادراتی وارداتی دارند. حمل‌ونقل هوایی، اگرچه سهم کمتری در حجم کل تجارت دارد اما برای کالاهای خاص و حمل سریع مورد استفاده قرار می‌گیرد.

با وجود آن‌که در حال حاضر ایران در شرایط نیمه جنگی با شبه جنگی قرار دارد و تنش‌های نظامی مستقیم کاهش یافته اما نااطمینانی امنیتی و ریسک‌های منطقه‌ای همچنان مسیرهای تجاری را تحت تأثیر قرار داده‌اند. آسیب‌پذیری زیرساخت‌های حمل‌ونقل، نگرانی از اختلال احتمالی در بنادر و مسیرهای زمینی و افزایش هزینه‌های بیمه و حمل‌ونقل ناشی از شرایط خاص امنیتی کنونی، چالش‌هایی را پیش روی زنجیره تأمین قرار داده است. این وضعیت سبب شده که جریان کالاها با تأخیرهای لجستیکی همراه باشد و هزینه‌های کلی حمل‌ونقل افزایش یابد. همچنین، عدم قطعیت‌های سیاسی و ریسک‌های احتمالی موجب شده که برخی سرمایه‌گذاران و شرکت‌ها با احتیاط بیشتری به روابط تجاری با ایران نگاه کنند که این موضوع می‌تواند به کاهش حجم معاملات و کاهش تنوع بازارهای صادراتی بیانجامد.

چالش‌های کلیدی پیش روی تجارت خارجی ایران در شرایط نیمه جنگی
شرایط نیمه جنگی که ایران در آن قرار دارد، مجموعه‌ای از چالش‌های پیچیده و چندلایه را پیش روی تجارت خارجی کشور قرار داده است. نخستین و مهم‌ترین چالش، خطرات امنیتی و تهدیدات احتمالی به زیرساخت‌های حیاتی تجاری و بنادر است. در چنین فضای، امکان آسیب دیدگی یا محدود شدن عملکرد بنادر اصلی کشور، به ویژه بندر شهید رجایی و بندر امام خمینی افزایش یافته و این موضوع می‌تواند به ایجاد اختلال‌هایی در فرآیند صادرات و واردات کشور منجر شود.

هم‌زمان با این تهدیدات، هزینه‌های حمل‌ونقل نیز افزایش یافته است. بیمه کشتی‌ها و محموله‌ها به دلیل ریسک‌های بالاتر در مسیرهای دریایی و زمینی، گران تر شده و این هزینه‌های اضافی به بخش تولید و صادرات تحمیل می‌شود. به علاوه، نااطمینانی در وضعیت امنیتی باعث شده که شرکت‌های لجستیکی و حمل‌ونقل، برای کاهش ریسک، مسیرهای جایگزین و تدابیر حفاظتی پرهزینه‌ای اتخاذ کنند که همه این موارد به هزینه‌های نهایی کالا افزوده می‌شود. از سوی دیگر، دسترسی ایران به بازارهای سنتی و مسیرهای تجاری متداول، از جمله مسیر دریایی کانال سوئز و بنادر مهم منطقه خلیج فارس، تحت فشار است. محدودیت‌های امنیتی و سیاسی در این مسیرها، باعث کاهش انعطاف‌پذیری تجارت خارجی شده و وابستگی به چند مسیر خاص، ریسک کلی زنجیره تأمین را افزایش داده است. علاوه بر این، مشکلات مرتبط با مبادلات مالی و انتقال پول است. تحریم‌های بین‌المللی، همراه با

تمرکز بیشتر بر افزایش صادرات کالاهای غیرنفتی و محصولات با ارزش افزوده بالا را بیش از پیش آشکار کرده است. این اقدام می‌تواند نقش ایران را در بازارهای جهانی تقویت کند و به کاهش وابستگی اقتصادی به نفت کمک نماید.

همچنین، به کارگیری فناوری‌های نوین دیجیتال، مانند بلاک چین و سامانه‌های هوشمند مدیریت زنجیره تأمین، فرصتی برای کاهش وابستگی به حمل‌ونقل فیزیکی و مقابله با ریسک‌های ناشی از ناپایداری امنیتی فراهم کرده است. این فناوری‌ها امکان بهینه‌سازی فرآیندها و افزایش شفافیت را فراهم می‌کنند و می‌توانند به بهبود عملکرد تجارت خارجی در شرایط پیچیده کنونی کمک کنند. راهکارهای کلیدی برای متنوع‌سازی مسیرهای صادرات و واردات در شرایط نیمه جنگی فعلی، یکی از ضرورت‌های اصلی برای حفظ ثبات و توسعه تجارت خارجی ایران، تنوع بخشی به مسیرهای صادرات و واردات است. در این راستا، توجه ویژه به توسعه و نوسازی شبکه راه‌آهن، به خصوص در مسیرهای شمالی و مناطق مرزی، می‌تواند جریان کالاها را روان‌تر کرده و آسیب‌پذیری‌ها را کاهش دهد. علاوه بر این، گسترش همکاری‌های منطقه‌ای و فراملی برای ایجاد کریدورهای امن و پایدار اهمیت بالایی دارد. تعامل مستمر با کشورهای همسایه و شرکای تجاری می‌تواند به تضمین امنیت مسیرها کمک کرده و انعطاف‌پذیری زنجیره تأمین را افزایش دهد، به ویژه در شرایطی که ریسک‌های سیاسی و امنیتی همچنان بر منطقه سایه افکنده‌اند.

از سوی دیگر، به کارگیری فناوری‌های نوین در حوزه لجستیک و مدیریت زنجیره تأمین، مانند بلاک چین و هوش مصنوعی، فرصت‌های جدیدی برای بهینه‌سازی فرآیندها، افزایش شفافیت و کاهش هزینه‌ها فراهم می‌آورد. این فناوری‌ها در شرایط پیچیده کنونی می‌توانند ابزار موثری برای مدیریت بهتر ریسک‌ها و بهبود کارایی باشند.

در بُعد سیاست‌گذاری، تشویق شرکت‌های صادراتی به تنوع بخشی بازارها و محصولات از طریق ارائه مشوق‌ها و تسهیلات مالی، می‌تواند نقش مهمی در کاهش تمرکز و افزایش تاب‌آوری اقتصاد ایفا کند. توسعه اقتصاد دیجیتال و تجارت الکترونیکی نیز به عنوان مکملی برای تجارت سنتی، فرصت‌هایی را برای دسترسی بهتر به بازارهای جهانی و کاهش وابستگی به مسیرهای فیزیکی فراهم می‌کند. در نهایت، مدیریت ریسک و طراحی بیمه‌های تخصصی برای مقابله با تهدیدهای امنیتی و لجستیکی، یکی از ابزارهای کلیدی برای افزایش آمادگی فعالان اقتصادی در مواجهه با چالش‌های موجود است. این اقدامات می‌توانند به کاهش پیامدهای منفی احتمالی کمک کرده و پایداری تجارت خارجی را تضمین کنند.

توصیه‌های سیاسی

شرایط نیمه جنگی کنونی، مجموعه‌ای از چالش‌های پیچیده را برای تجارت خارجی ایران ایجاد کرده که از جمله آنها می‌توان به تهدید زیرساخت‌های تجاری، افزایش هزینه‌های لجستیکی و محدودیت در دسترسی به بازارهای سنتی اشاره کرد. در عین حال، این وضعیت فرصتی برای بازاندیشی در راهبردهای تجاری و تمرکز بر تنوع بخشی مسیرها و بازارها فراهم آورده است. بنابراین، اتخاذ رویکردی فعال و استراتژیک در تنوع‌سازی مسیرهای صادرات و واردات، به عنوان یک ضرورت اساسی مطرح می‌شود. تحقق این هدف مستلزم هماهنگی منسجم بین نهادهای اقتصادی، امنیتی و دیپلماتیک است تا بتوان ساختارهای امن و پایدار برای سرمایه‌گذاری هدفمند در زیرساخت‌های ترانزیتی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین مانند بلاک چین و هوش مصنوعی، نقش مهمی در افزایش کارایی و تاب‌آوری زنجیره تأمین ایفا می‌کند. در نهایت، سیاست‌گذاری‌های بلندمدت و پایدار باید در دستور کار قرار گیرد تا ضمن کاهش آسیب‌پذیری‌ها، زمینه تقویت و تثبیت اقتصاد ایران را در مواجهه با ناپایداری‌های منطقه‌ای فراهم کند و دوام تجارت خارجی کشور را تضمین نماید.

به کارگیری فناوری‌های نوین در حوزه لجستیک و مدیریت زنجیره تأمین، مانند بلاک چین و هوش مصنوعی، فرصت‌های جدیدی برای بهینه‌سازی فرآیندها، افزایش شفافیت و کاهش هزینه‌ها فراهم می‌آورد. این فناوری‌ها در شرایط پیچیده کنونی می‌توانند ابزار موثری برای مدیریت بهتر ریسک‌ها و بهبود بازار باشند

تعاملات بانکی ایران و روسیه؛ گامی مؤثر در رونق اقتصادی

مسیر یک نقطه شروع و اقدامی مثبت ارزیابی می‌شود. وی تأکید کرد: اگر بتوانیم نرخ ارز را به سمت تک‌نرخی شدن ببریم و فاصله نرخ آزاد و رسمی را کاهش دهیم، با توجه به زیرساخت‌های موجود، می‌توان انتظار یک جهش اساسی در اقتصاد داشت. **کاهش هزینه‌های ارزی و افزایش امنیت مالی**
میرکرمی با تأکید بر اهمیت صرفه‌جویی در هزینه‌های تبدیل ارز و ایمنی ترانکشن‌ها گفت: تعاملات بانکی ایران و روسیه می‌تواند منجر به کاهش چشمگیر هزینه‌های تبدیل ارز شود. علاوه بر آن، مهم‌ترین مسئله در نقل و انتقالات مالی، امنیت است. بدون استفاده از شبکه‌های بانکی، انتقال پول بسیار دشوار، پرنریسک و همراه با هزینه‌های بالا است. در برخی موارد، افراد مجبور به استفاده از روش‌های نقدی و چمدانی یا واسطه‌های غیررسمی می‌شوند که ریسک‌های فراوانی دارد؛ بنابراین، تأمین امنیت مالی باید همواره در اولویت باشد که تعاملات بانکی رسمی می‌تواند این امنیت را تضمین کند.

عضو هیات رئیسه اتاق ایران و روسیه با تأکید بر تعاملات بانکی دو کشور، آن را زمینه‌ساز تقویت صادرات، گردشگری و امنیت مالی دانست.

کامبیز میرکرمی، عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی ایران و روسیه، درباره گسترش تعاملات پولی و بانکی ایران با کشورهای مختلف، به ویژه روسیه به خبرنگار ایبنا گفت: با وجود پیشرفت‌های قابل توجه، همچنان محدودیت‌هایی در زمینه نقل و انتقال پول طبق قوانین بانک مرکزی وجود دارد. اتصال شبکه‌های بانکی «میر» روسیه و «شتاب» ایران یک گام مهم در این حوزه به شمار می‌رود که البته با نقطه ایده‌آل که امکان پرداخت مستقیم در فروشگاه‌ها با کارت‌های بانکی دو کشور باشد، فاصله داریم. وی تصریح کرد: در حال حاضر، فقط امکان استفاده از خودپردازها فراهم است؛ یعنی کارت‌های بانکی ایرانی در روسیه و بالعکس می‌توانند عملیات پرداخت با تبدیل ارز را تا سقف مشخصی انجام دهند. هرچند این فرآیند به ویژه در حوزه دریافت ارز مسافرتی در ایران هنوز کامل نیست، اما همین میزان از پیشرفت نیز قابل توجه است.

تأثیرات مثبت در گردشگری، صادرات و ارزآوری

میرکرمی با اشاره به مزایای توسعه تعاملات با روسیه در اقتصاد ایران اظهار داشت: اگر این فرآیند تکمیل شود، قطعاً منجر به رونق تجارت، افزایش صادرات و ارزآوری، تقویت گردشگری و همچنین دور زدن تحریم‌های مالی و بانکی خواهد شد. در ایران بخش مهمی از گردشگران، توریست‌های تجاری هستند که این زیرساخت می‌تواند در تسهیل پرداخت و جابجایی مالی آنها بسیار مؤثر واقع شود.

وی ادامه داد: هدف اصلی و آتی این همکاری مشترک با روسیه، دستیابی به مرحله‌ای است که مردم بتوانند با کارت‌های بانکی خود در فروشگاه‌ها پرداخت انجام دهند. قطعاً این سطح از دسترسی، ایده‌آل ماست و هرچند هنوز به آن نرسیده‌ایم، اما حرکت در این

توزیع گسترده برنج ۵۶ تا ۷۰ هزار تومانی آغاز شد

وزارت جهاد کشاورزی از توزیع گسترده برنج ۵۶ تا ۷۰ هزار تومانی برای تنظیم بازار در فروشگاه‌های زنجیره‌ای خبر داد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، برنج به ویژه برنج ایرانی در هفته‌های اخیر قیمت‌های نامتعارفی را ثبت کرده است به طوری که هر کیلوگرم برنج کیفی ایران از ۳۰۰ هزار تومان نیز عبور کرده اما برای تنظیم بازار این محصول در روزهای اخیر، شاهد توزیع برنج‌های تنظیم بازار وارداتی در بازار هستیم که می‌تواند در کنترل مؤثر باشد. از طرفی به زودی شاهد ورود برنج ایرانی به بازار هستیم که عملیات برداشت این محصول از هفته اول مردادماه آغاز می‌شود که این موضوع نیزروی کاهش قیمت برنج به ویژه برنج ایرانی تأثیرگذار است. وزیر جهاد کشاورزی دلیل گرانی برنج را قرارگیری در پایان فصل موجود برنج داخلی در انبارها می‌داند؛ نوری قزلجه در این ارتباط گفت: به دلیل اینکه در پایان فصل موجودی برنج داخلی هستیم و فصل برداشت آن در حال آغاز است، قیمت این محصول قدری غیرمتعارف افزایش یافته اما پیش‌بینی این است که با برداشت محصول داخلی و ورود به بازار، قیمت آن متعادل شود. وی افزود: برنج وارداتی با قیمت ۵۶ تا ۷۰ هزار تومان در فروشگاه‌های زنجیره‌ای در سراسر کشور وجود دارد. این برنج به وفور در اختیار استان‌ها قرار گرفته بود و بسیاری از آنها هم هنوز مصرف نشده است. باید توجه داشت امسال برای اتفاقی کم‌سابقه، گمرک ایران به درخواست وزارت جهاد کشاورزی، در بخش‌هایی که گمرکات اجرائی سراسر کشور لغومنونوعیت ترخیص برنج در فصل برداشت را ابلاغ کرد. واردات برنج در فصل برداشت به طور معمول انجام نمی‌شود تا کشاورزان بتوانند باقیمت مناسبی محصول خود را در بازار عرضه کنند اما در سال جاری با توجه به افزایش نامتعارف برنج در فصل برداشت واردات این محصول آزاد شد. البته باید توجه داشت که دلیل افزایش پیش‌بینی شده قیمت برنج در سال جاری ایجاد ممنوعیت واردات برنج بود که کمبود عرضه، قیمت‌ها را بالا برد.